

Sis dones a l'encalç de la modernitat

Les dones balears han aconseguit de trencar amb els estereotips més encarcarats de la dona tradicional. Avui dia protagonitzen, malgrat les desigualtats persistents, els més diversos càrrecs de responsabilitat en el món de la cultura, l'economia i la política.

A l'esquerra, Neus Prats, empresària i portaveu de la Plataforma contra el Camp de Golf de Cala d'Hort. A la dreta, Fani Tur, consellera de Cultura del Consell Insular d'Eivissa i Formentera.

JOAN ANTONI RIERA

Neus Prats Tur. Amb tan sols trenta anys, aquesta dona és la portaveu de la Plataforma contra el Camp de Golf de Cala d'Hort. Neus Prats, que a més a més és empresària, representa les dones que aquests darrers anys dirigeixen moviments ciutadans apolítics per aconseguir un determinat objectiu. En aquest cas, l'oposició al polèmic camp de golf de Cala d'Hort ha donat els seus fruits, i aquesta bella zona natural d'Eivissa restarà protegida.

"En la societat, continua havent-hi actituds que dificulten una plena equiparació entre dona i home en tots els àmbits. Fins i tot institucions paradigmàtiques per a la societat i de gran difusió mediàtica, com la casa reial espanyola o l'església catòlica, són obertament contràries a la igualtat entre

dona i home, i això encara s'accepta com una cosa normal. Les conquestes aconseguides per la dona han estat possibles perquè han sacrificat parcel·les de la vida que els homes mai no han necessitat sacrificar per aconseguir el mateix fi".

Fani Tur Riera. Amb trenta-vuit anys, Fani Tur és la consellera de Cultura del Consell Insular d'Eivissa i Formentera. Arxivera-bibliotecària de professió, Fanny Tur és possiblement l'arquetip de la nova fornada de dones polítiques de les Pitiüses. No pertany a cap partit i va passar directament de ser una destacada activista ecologista a ocupar la Conselleria de Cultura i ser la mà dreta de Pilar Costa.

"Encara es veu amb recel que una dona es dediqui a la política.

Sembla com si haguessin oblidat quines són les seues obligacions —lament—. L'avenç ha estat molt gran, però, encara avui, el fet que una dona es destaquï en política vol dir que ha hagut de demostrar la seua vàlua tres voltes més que no en el cas d'un home... A un home polític, ningú no li demanarà mai què en fa, dels fills, però en el cas de les dones, la pregunta típica encara és aquesta".

Assumpta Pons i Casas. Aquesta al·lota nascuda a Alaior (Menorca) el 1974 és una violinista excepcional, potser una de les promeses més sòlides del nostre país. A vint-i-cinc anys el seu currículum acadèmic és impecable, brillantíssim. Posseeix el títol superior de violí amb premi extraordinari (1994). Més tard (1997), aconseguí el títol superior de mú-

"la o l'església catòlica són contràries a la igualtat"

sica de cambra, també cursat amb premi extraordinari. L'abril del 1998 guanyà, a Madrid, les oposicions a l'Orquestra Simfònica de Radiotelevisió Espanyola. D'una ingent allau de candidats a cobrir quatre vacants, va ser segona. La seva carrera musical es compta per matrícules d'honor i excel·lents. Sols una vegada, quan era petita, va treure un notable en una assignatura. La superba virtuositat que demostra, malgrat la seva joventut, suscita l'elogi de crítics i directors. Però diu que, en la vida, ha tingut més sort que no pas mèrits propis. Per exemple, haver conegut Alfred Malececk, un dels violinistes més prodigiosos de la Simfònica de Berlín. Un estiu la conegué a Menorca i volgué fer-li classes.

Lligada a les cordes del violí, Assumpta encara ha tingut temps de llicenciar-se en ciències exactes (1998). L'expedient ha estat astorador: notable de nota mitjana

FERRAN TORRES

ARXIU

i cinc anys per a acabar els estudis, quan l'estada a la facultat és de 7,7 anys.

Josefina Salord i Ripoll. Josefina Salord (Ciutadella, 1955) és una intel·lectual menorquina del més gran prestigi. L'afirmació, en

el seu cas, té una certa categoria absoluta, en el sentit que hom la diu sense condicions de gènere. I és que la seva preeminència no li ve pas del fet de ser dona, ni es refereix al nivell que hagi pogut assolir entre les dones menorquines, ans li ve, simplement, de la

A l'esquerra, Assumpta Pons, violinista. A la dreta, Josefina Salord, una de les intel·lectuals menorquines més reeixides.

"SA
NOS
TRA"

Obra Social
i Cultural

CANVI DE MIL·LENNI: LA LITERATURA CATALANA A DEBAT 9è Curs de Literatura Universal

Properes conferències:

26-10-99: Miquel Àngel Llauger

2-11-99: Taula rodona sobre poesia. Intervenien: Bartomeu Fiol, Jaume Pomar, Miquel López Crespí, Lluís Maicas i Antoni Xumet. Modera: Manel-Claudi Santos

9-11-99: Margarida Aritzeta

16-11-99: Xavier Moret

23-11-99: Guillem-Jordi Graell

30-11-99: Taula rodona sobre narrativa. Intervenien: Antònia Vicens, Biel Mesquida, Llorenç Capellà, Miquel Bezares i Albert Herranz. Modera: Pere Rosselló Bover

14-12-99: Xavier Bru de Sala

**Al Centre de Cultura Sa Nostra, a les 20 hores. PALMA
INFORMACIÓ: 971 72 52 10**

Les dones combinen millor els espais públic i privat

ARXIU / JOAN CELIÀ

A l'esquerra, Aina Moll, un referent en la lluita per la normalització lingüística i cultural del català a les Balears i a tot l'àmbit català.

A la dreta, Maria de la Pau Janer, escriptora, professora de filologia a la Universitat de les Illes Balears i presentadora de TV3.

posició general que ocupa en el món de la intel·lectualitat de Menorca. És un valor consagrat molt plausible.

Llicenciada en filologia hispànica (1977) i catalana (1980), és catedràtica de llengua i literatura catalanes a l'institut Joan Ramis de Maó. També és cap de secció de llengua i literatura de l'Institut Menorquí d'Estudis i vocal de les juntes del Cercle Artístic de Ciutadella i de l'Ateneu de Maó. Ha centrat la seva tasca en la investigació de la història de la literatura de Menorca i, en general, de la cultura menorquina. Però no pas per fer-ne "endemicismes" o localismes tancats. Més aviat perquè "un dia em vaig adonar que Menorca era, culturalment, la gran desconeguda". Les seves aportacions bibliogràfiques i les descobertes li han valgut premis dins i fora l'illa, i li han donat la clau del seu pensament: la catalanitat intrínseca i substancial de la cultura menorquina.

Maria de la Pau Janer. Escriptora, professora de filologia a la Universitat de les Illes Balears i presentadora de televisió (a TV3). És dona, jove, guapa i triomfadora. La combinació perfecta per ser objectiu de tot tipus d'enveges i gelosies. Els seus llibres es venen a milers, el seu èxit mediàtic l'han convertida en una cara popular, però els seus crítics (i no només estrictament els literaris) sovint només hi veuen, en ella,

els aspectes més superficials. Ha de patir ésser contínuament jutjada més per les seves característiques físiques, per la seva condició biològica i per l'èxit mediàtic, que no per la seva possible vàlua com a creadora literària que és, precisament, el que més l'interessa a ella. Com poques, procura no fer cas a les crítiques interessadament negatives i es refugia en els èxits de vendes dels seus llibres per defensar-se i venjar-se silenciosament de tantes envejes.

Aina Moll. L'avui retirada filòloga ha dedicat la vida a la seva passió i professió: la llengua. Va ser directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, directora de la Campanya Institucional per a la Normalització a Balears i, de sempre, ha estat un referent en la lluita per

la normalització lingüística i cultural del català, a les Balears i a tot l'àmbit català. És membre de l'Institut d'Estudis Catalans. Aina Moll, sempre fent camí des del silenci i fugint del protagonisme estelar, ha servit com exemple per a molta gent. En els anys de la transició política i primers de la democràcia, quan no era gens habitual el trobar dones que assumissin algun tipus de responsabilitat, el seu paper destacat en la defensa del català a Balears sempre la situà en primera línia de l'activisme en aquest àmbit. La seva solvència professional li ha permès ésser, i és per ventura l'únic cas, fins i tot reconeguda per una part de la dreta insular.

Joan Lluís Ferrer
Miquel Payeras
Jordi Alzina Villalonga

ROSANNA PUCHADES

